

Oikeustapauskokoelma

UNIONIN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (neljäs jaosto)

5 päivänä kesäkuuta 2014*

Tekijänoikeudet — Tietoyhteiskunta — Direktiivi 2001/29/EY — 5 artiklan 1 ja 5 kohta —
Kappaleen valmistaminen — Poikkeukset ja rajoitukset — Kopioiden luominen internetsivustosta
näytölle ja kiintolevyn välimuistiin internetiä selailtaessa — Tilapäinen kappaleen valmistaminen, joka
on väliaikaista tai liitännäistä sekä erottamaton ja välttämätön osa teknistä prosessia —
Lallinen käyttö — Itsenäinen taloudellinen merkitys

Asiassa C-360/13,

jossa on kyse SEUT 267 artiklaan perustuvasta ennakkoratkaisupyynnöstä, jonka Supreme Court of the
United Kingdom (Yhdistynyt kuningaskunta) on esittänyt 24.6.2013 tekemällään päätöksellä, joka on
saapunut unionin tuomioistuimeen 27.6.2013, saadakseen ennakkoratkaisun asiassa

Public Relations Consultants Association Ltd

vastaan

Newspaper Licensing Agency Ltd ym.,

UNIONIN TUOMIOISTUIN (neljäs jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja L. Bay Larsen sekä tuomarit M. Safjan, J. Malenovský
(esittelevä tuomari), A. Prechal ja K. Jürimäe,

julkisasiamies: M. Szpunar,

kirjaaja: A. Calot Escobar,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä esitetyn,

ottaen huomioon huomautukset, jotka sille ovat esittäneet

- Public Relations Consultants Association Ltd, edustajanaan solicitor M. Hart,
- Newspaper Licensing Agency Ltd ym., edustajanaan solicitor S. Clark,
- Yhdistyneen kuningaskunnan hallitus, asiamiehenään L. Christie,
- Italian hallitus, asiamiehenään G. Palmieri, avustajanaan avvocato dello Stato M. Santoro,
- Puolan hallitus, asiamiehenään B. Majczyna,

* Oikeudenkäyntikieli: englanti.

— Euroopan komissio, asiamiehenään J. Samnadda,

päätettyään julkisasiamiestä kuultuaan ratkaista asian ilman ratkaisuehdotusta,

on antanut seuraavan

tuomion

- 1 Ennakkoratkaisupyyntö koskee tekijänoikeuden ja lähioikeuksien tiettyjen piirteiden yhdenmukaistamisesta tietoyhteiskunnassa 22.5.2001 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2001/29/EY (EYVL L 167, s. 10) 5 artiklan 1 kohdan tulkintaa.
- 2 Tämä pyyntö on esitetty asiassa, jossa vastakkain ovat Public Relations Consultants Association Ltd (jäljempänä PRCA) ja Newspaper Licensing Agency Ltd ym. (jäljempänä NLA) ja jossa on kyseessä velvollisuus saada tekijänoikeuksien haltijoiden lupa internetsivustojen katselemiseen siten, että näistä internetsivustoista luodaan kopioita käyttäjän tietokoneen näytölle ja kyseisen tietokoneen kiintolevyn välimuistiin.

Asiaa koskevat oikeussäännöt

Unionin oikeus

- 3 Direktiivin 2001/29 johdanto-osan 5, 9, 31 ja 33 perustelukappaleessa todetaan seuraavaa:
”(5) Tekninen kehitys on moninkertaistanut ja monipuolistanut luomisen, tuotannon ja hyödyntämisen välineitä. Vaikka henkisen omaisuuden suojaamiseksi ei tarvita uusia käsitteitä, nykyistä tekijänoikeutta ja lähioikeuksia koskevaa oikeutta olisi mukautettava ja täydennettävä, jotta se vastaisi riittävästi taloudellisia tosiseikkoja kuten uusia hyödyntämismuotoja.
--
(9) Tekijänoikeuden ja lähioikeuksien yhdenmukaistamisen on perustuttava suojan korkeaan tasoon, koska nämä oikeudet ovat ratkaisevan tärkeitä henkisen luomistyön kannalta. --
--
(31) Eri oikeudenhaltijaryhmien välisten samoin kuin eri oikeudenhaltijaryhmien ja suojatun aineiston käyttäjien välisten oikeuksien ja etujen oikeudenmukainen tasapaino on turvattava. --
--
(33) Yksinoikeudesta kappaleen valmistamiseen olisi poikettava ja sallittava tietty tilapäinen kappaleen valmistaminen, joka on väliaikaista tai satunnaista [oikeammin: liitännäistä] sekä erottamaton ja välttämätön osa teknistä prosessia ja jonka tarkoituksena on yksinomaan joko mahdollistaa välittäjän suorittama tehokas siirto verkossa kolmansien osapuolien välillä taikka teoksen tai muun aineiston laillinen käyttö. Tällaisella kappaleen valmistamisella ei saisi olla itsenäistä taloudellista merkitystä. Siltä osin kuin nämä edellytykset täyttyvät, tämän poikkeuksen olisi koskettava myös toimia, jotka mahdollistavat selailun sekä aineiston tilapäisen tallentamisen välimuistiin, mukaan lukien siirtojärjestelmien tehokkaan toiminnan mahdollistava tallennus edellyttäen, että välittäjä ei muuta tietoja eikä puutu toimialalla laajalti hyväksytyyn ja käytetyn teknologian lailliseen käyttöön saadakseen tietoja talletetun tiedon käytöstä. Käyttöä olisi pidettävä laillisena, jos se on oikeudenhaltijan sallimaa tai jos sitä ei ole lailla rajoitettu.”

4 Tämän direktiivin 2 artiklan a alakohdassa säädetään seuraavaa:

”Jäsenvaltioiden on säädettävä, että yksinoikeus sallia tai kieltää suoraan tai välillisesti, tilapäisesti tai pysyvästi, millä keinolla ja missä muodossa tahansa kokonaan tai osittain tapahtuva kappaleen valmistaminen on:

a) tekijöillä teostensa osalta – –.”

5 Mainitun direktiivin 5 artiklan 1 ja 5 kohdassa säädetään seuraavaa:

”1. Edellä 2 artiklassa säädetty kappaleen valmistamista koskeva oikeus ei koske sellaista 2 artiklassa tarkoitettua tilapäistä kappaleen valmistamista, joka on väliaikaista tai satunnaista [oikeammin: liitännäistä] sekä erottamaton ja välttämätön osa teknistä prosessia ja jonka ainoa tarkoitus on mahdollistaa

a) välittäjän toimesta tapahtuva teoksen tai muun [suojatun] aineiston siirto verkossa kolmansien osapuolien välillä, tai

b) sen laillinen käyttö,

ja jolla ei ole itsenäistä taloudellista merkitystä.

– –

5. Tämän artiklan 1, 2, 3 ja 4 kohdan mukaisia poikkeuksia ja rajoituksia sovelletaan vain tietyissä erityistapauksissa, jotka eivät ole ristiriidassa teoksen tai muun aineiston tavanomaisen hyödyntämisen kanssa eivätkä kohtuuttomasti haittaa oikeudenhaltijan oikeutettuja etuja.”

Yhdistyneen kuningaskunnan oikeus

6 Direktiivin 2001/29 5 artiklan 1 kohta saatettiin osaksi kansallista oikeutta tekijänoikeudesta, malleista ja patenteista vuonna 1988 annetun lain (Copyright, Designs and Patents Act 1988) 28A §:llä.

Pääasia ja ennakkoratkaisukysymys

7 PRCA on tiedotus- ja suhdetoiminta-alan ammattilaisten kattojärjestö. Kyseiset henkilöt käyttävät Meltwater-konsernin (jäljempänä Meltwater) tarjoamaa tiedotusvälineiden seurantapalvelua, jossa heidän käyttöönsä annetaan internetissä julkaistuista lehtiartikkeleista sähköisesti seurantaraportteja, jotka laaditaan asiakkaiden toimittamien avainsanojen perusteella.

8 NLA on Yhdistyneessä kuningaskunnassa toimivien sanomalehtien julkaisijoiden perustama järjestö, jonka tehtävänä on sanomalehtien sisältöä koskevien kollektiivisten käyttöluvien myöntäminen.

9 NLA katsoi, että Meltwaterin ja sen asiakkaiden oli saatava tekijänoikeuksien haltijoiden lupa voidakseen tarjota ja vastaanottaa tiedotusvälineiden seurantapalveluja.

10 Meltwater suostui tekemään sopimuksen internettietokantaa koskevasta käyttöluvasta. PRCA sitä vastoin väitti, että siihen, että Meltwaterin asiakkaat ottavat vastaan sähköisesti seurantaraportteja, ei tarvittu käyttö lupaa.

- 11 High Court of Justice (England & Wales), Chancery Division ja Court of Appeal (England & Wales), joiden käsiteltäväksi asia saatettiin, katsoivat, että PRCA:n jäsenten oli saatava NLA:lta käyttö lupa tai suostumus voidakseen ottaa vastaan Meltwaterin palvelun.
- 12 PRCA valitti tästä ratkaisusta Supreme Court of the United Kingdomiin, ja väitti erityisesti, että sen jäsenet eivät tarvitse tekijänoikeuksien haltijoiden lupaa, koska ne rajoittuvat selailemaan seurantaraportteja Meltwaterin internetsivustolla.
- 13 NLA väitti, että tämä toiminta edellyttää tekijänoikeuksien haltijoiden lupaa, koska internetsivuston käyttö johtaa siihen, että käyttäjän tietokoneen näytölle ja tämän tietokoneen kiintolevyn välimuistiin luodaan kopioita (jäljempänä näytöllä olevat kopiot ja välimuistissa olevat kopiot). Mainitut kopiot ovat sen mukaan direktiivin 2001/29 2 artiklassa tarkoitettua ”kappaleiden valmistamista”, eikä niihin sovelleta mainitun direktiivin 5 artiklan 1 kohdassa säädettyä poikkeusta.
- 14 Ennakkoratkaisua pyytänyt kansallinen tuomioistuin toteaa, että sen käsiteltävänä olevassa asiassa on selvitettävä, loukkaavatko internetin käyttäjät, jotka katselevat tietokoneillaan internetsivuja lataamatta tai tulostamatta niitä, tekijänoikeutta, koska tällöin luodaan näytöllä olevia kopioita ja välimuistissa olevia kopioita, paitsi jos heillä on oikeudenhaltijoiden lupa luoda tällaisia kopioita.
- 15 Kansallinen tuomioistuin toteaa tässä yhteydessä ensinnäkin, että kun internetin käyttäjä katselee tietokoneellaan internetsivuja lataamatta niitä, kyseiset tekniset prosessit edellyttävät tällaisten kopioiden luomista. Kopioiden luominen on automaattinen seuraus internetin selailusta, eikä se edellytä muuta ihmisten toimintaa kuin päätöksen siirtyä asianomaiselle internetsivulle. Näytöllä olevia kopioita ja välimuistissa olevia kopioita säilytetään ainoastaan internetin käyttöön liittyvien tavanomaisten prosessien keston ajan. Näiden kopioiden poistaminen ei myöskään edellytä ihmisten toimintaa. On totta, että kyseinen internetin käyttäjä voi tietoisesti poistaa välimuistissa olevat kopiot. Muussa tapauksessa näiden kopioiden päälle kirjoitetaan muuta aineistoa tietyn ajan kuluttua, jonka pituus riippuu välimuistin kapasiteetista sekä kyseisen käyttäjän internetinkäytön määrästä ja tiheydestä.
- 16 Tämän jälkeen kansallinen tuomioistuin täsmentää, että näytöllä oleva kopio on välttämätön osa kyseistä teknologiaa, jota ilman internetsivua ei voida katsella, ja se säilyy näytöllä, kunnes internetin käyttäjä poistuu asianomaiselta internetsivulta. Internetselaimen välimuisti on nykyisen internetin selaustekniikan yleinen ominaisuus, jota ilman internet ei selviytyisi sähköisen tietoliikenteen nykyisistä määristä eikä toimisi kunnolla. Kopioiden luominen näytölle ja selaimen välimuistiin on siten välttämätöntä internetin selailuun liittyvien teknisten prosessien moitteettoman ja tehokkaan toiminnan kannalta.
- 17 Lopuksi kansallinen tuomioistuin huomauttaa, että yleensä on niin, että internetin käyttäjän tarkoituksena ei hänen internetiä selatessaan ole tehdä kopiota kuvasta, ellei hän päättää ladata tai tulostaa kuvaa. Hänen tavoitteenaan on tutustua valitun internetsivuston sisältöön. Näytöllä olevat kopiot ja välimuistissa olevat kopiot ovat siten pelkästään liitännäinen seuraus siitä, että hän käyttää tietokonetta internetsivuston katseluun.
- 18 Kansallinen tuomioistuin päätteli näiden näkemysten perusteella, että näytöllä olevat kopiot ja välimuistissa olevat kopiot täyttävät direktiivin 2001/29 5 artiklan 1 kohdassa säädetty edellytykset. Sen mukaan unionin tuomioistuimelle on kuitenkin tarpeellista esittää ennakkoratkaisupyyntö sen varmistamiseksi, että unionin oikeutta sovelletaan yhtenäisesti koko Euroopan unionin alueella.
- 19 Se täsmentää tässä yhteydessä, että sillä on epäselvyyttä siitä, ovatko mainitut kopiot tilapäisiä, väliaikaisia tai liitännäisiä ja ovatko ne erottamaton ja välttämätön osa teknistä prosessia. Se katsoo sitä vastoin, että tällaiset kopiot täyttävät väistämättä mainitun direktiivin 5 artiklan 1 kohdassa säädetty muut edellytykset.

20 Näissä olosuhteissa Supreme Court of the United Kingdom päätti lykätä asian käsittelyä ja esittää unionin tuomioistuimelle seuraavan ennakkoratkaisukysymyksen:

”Silloin, kun

- loppukäyttäjä katselee internetsivua lataamatta tai tulostamatta sitä tai ryhtymättä muutoin toimiin sen kopioimiseksi,
- kopioita kyseisestä internetsivusta luodaan automaattisesti näytölle ja loppukäyttäjän [tietokoneen] kiintolevyn välimuistiin,
- näiden kopioiden luominen on välttämätöntä asianmukaiseen ja tehokkaaseen internetin selailuun liittyvien teknisten prosessien kannalta,
- näytöllä oleva kopio säilyy näytöllä, kunnes loppukäyttäjä poistuu asianomaiselta internetsivulta, jolloin kopio poistetaan automaattisesti osana tietokoneen tavanomaista toimintaa,
- välimuistissa oleva kopio säilyy välimuistissa, kunnes sen päälle kirjoitetaan muuta aineistoa, kun loppukäyttäjä katselee muita internetsivuja, jolloin kopio poistetaan automaattisesti osana tietokoneen tavanomaista toimintaa, ja
- kopiot säilytetään vain edellä [neljännessä ja viidennessä luetelmakohdassa] tarkoitettujen internetin käyttöön liittyvien tavanomaisten teknisten prosessien keston ajan,

ovatko tällaiset kopiot i) tilapäisiä, ii) väliaikaisia tai liitännäisiä ja iii) erottamaton ja välttämätön osa teknistä prosessia direktiivin 2001/29/EY 5 artiklan 1 kohdassa tarkoitettulla tavalla?”

Ennakkoratkaisukysymyksen tarkastelu

21 Ennakkoratkaisua pyytänyt kansallinen tuomioistuin pyrkii kysymyksellään pääasiallisesti selvittämään, onko direktiivin 2001/29 5 artiklaa tulkittava siten, että näytöllä olevat kopiot ja välimuistissa olevat kopiot, jotka loppukäyttäjä luo katsellessaan internetsivustoa, täyttävät edellytykset, joiden mukaan näiden kopioiden on oltava tilapäisiä sekä väliaikaisia tai liitännäisiä ja myös erottamaton ja välttämätön osa teknistä prosessia, ja mikäli näin on, voidaanko tällaisia kopioita luoda ilman tekijänoikeuksien haltijoiden lupaa.

Alustavia huomioita

22 Direktiivin 2001/29 5 artiklan 1 kohdan mukaan tämän direktiivin 2 artiklassa säädetty kappaleen valmistamista koskeva oikeus ei koske kappaleen valmistamista, jos

- se on tilapäistä
- se on väliaikaista tai liitännäistä
- se on erottamaton ja välttämätön osa teknistä prosessia
- sen ainoa tarkoitus on joko mahdollistaa välittäjän toimesta tapahtuva teoksen tai muun suojatun aineiston siirto verkossa kolmansien osapuolien välillä tai sen laillinen käyttö ja
- sillä ei ole itsenäistä taloudellista merkitystä.

- 23 Unionin tuomioistuimen oikeuskäytännöstä ilmenee, että edellä lueteltuja edellytyksiä on tulkittava suppeasti, sillä direktiivin 2001/29 5 artiklan 1 kohta muodostaa poikkeuksen samalla direktiivillä käyttöön otetusta pääsäännöstä eli siitä, että kaikenlainen kappaleen valmistaminen suojatusta teoksesta edellyttää tekijänoikeuden haltijan suostumusta (tuomio Infopaq International, C-5/08, EU:C:2009:465, 56 ja 57 kohta sekä tuomio Football Association Premier League ym., C-403/08 ja C-429/08, EU:C:2011:631, 162 kohta).
- 24 Samasta oikeuskäytännöstä käy kuitenkin ilmi, että mainitussa säännöksessä säädetyn poikkeuksen on mahdollistettava ja taattava uusien teknologioiden kehittyminen ja toimivuus sekä säilytettävä yhtäältä oikeudenhaltijoiden oikeuksien ja etujen sekä toisaalta suojattujen teosten käyttäjien, jotka haluavat käyttää näitä uusia teknologioita, välisten oikeuksien ja etujen oikeudenmukainen tasapaino (ks. tuomio Football Association Premier League ym., EU:C:2011:631, 164 kohta).

Direktiivin 2001/29 5 artiklan 1 kohdassa säädettyjen edellytysten noudattaminen

- 25 Kansallinen tuomioistuin on todennut, että näytöllä olevat kopiot ja välimuistissa olevat kopiot täyttävät direktiivin 2001/29 5 artiklan 1 kohdassa säädetyt neljännen ja viidennen edellytyksen, joten nyt käsiteltävänä olevan ennakkoratkaisupyynnön kohteena on ainoastaan ensimmäisen, toisen ja kolmannen edellytyksen noudattaminen.
- 26 Ensimmäisen edellytyksen, jonka mukaan kappaleen valmistamisen on oltava tilapäistä, osalta unionin tuomioistuimelle toimitetusta asiakirja-aineistosta käy ilmi yhtäältä, että näytöllä olevat kopiot poistetaan, kun internetin käyttäjä poistuu asianomaiselta internetsivulta. Toisaalta välimuistissa olevien kopioiden päälle kirjoitetaan normaalisti automaattisesti muuta aineistoa tietyn ajan kuluttua, jonka pituus riippuu välimuistin kapasiteetista sekä kyseisen käyttäjän internetinkäytön määrästä ja tiheydestä. Tästä seuraa, että mainitut kopiot ovat tilapäisiä.
- 27 Näissä olosuhteissa on todettava, että mainitut kopiot täyttävät direktiivin 2001/29 5 artiklan 1 kohdassa säädetyn ensimmäisen edellytyksen.
- 28 Kolmannen edellytyksen, jota on tutkittava toiseksi, mukaan kyseisen kappaleen valmistamisen on oltava erottamaton ja välttämätön osa teknistä prosessia. Tämän edellytyksen mukaan kahden seikan on täyttyvä yhtä aikaa, eli yhtäältä kappaleen valmistamisen on tapahduttava tyystin teknistä prosessia toteutettaessa ja toisaalta kappaleen valmistamisen on oltava välttämätöntä siinä mielessä, että tekninen prosessi ei voisi sujua asianmukaisesti ja tehokkaasti ilman kyseistä kappaleen valmistamista (ks. tuomio Infopaq International, EU:C:2009:465, 61 kohta ja määräys Infopaq International, C-302/10, EU:C:2012:16, 30 kohta).
- 29 Näistä seikoista ensimmäisestä on aluksi todettava, että pääasiassa kyseessä olevat näytöllä olevat kopiot ja välimuistissa olevat kopiot luodaan ja poistetaan internetsivustojen katseluun käytetyssä teknisessä prosessissa, joten ne luodaan täysin teknisen prosessin yhteydessä.
- 30 Tässä yhteydessä merkitystä ei ole sillä, että internetin käyttäjä aloittaa kyseisen prosessin ja että tämä prosessi päättyy näytöllä olevan kopion kaltaisen tilapäisen kappaleen valmistamiseen.
- 31 Unionin tuomioistuimen oikeuskäytännöstä käy näet ilmi, että koska direktiivin 2001/29 5 artiklan 1 artiklassa ei täsmennetä sitä, missä vaiheessa teknistä prosessia tilapäisen kappaleen valmistamisen on tapahduttava, on mahdollista, että tällainen kappaleen valmistaminen aloittaa tai päättää kyseisen prosessin (määräys Infopaq International, EU:C:2012:16, 31 kohta).
- 32 Lisäksi oikeuskäytännöstä käy ilmi, että kyseinen säännös ei ole esteenä sille, että ihminen saa toiminnallaan osallistua tekniseen prosessiin, eikä etenäkään sille, että kyseisen prosessin saa käynnistää tai päättää manuaalisesti (ks. vastaavasti määräys Infopaq International, EU:C:2012:16, 32 kohta).

- 33 Tästä seuraa, että näytöllä olevien kopioiden ja välimuistissa olevien kopioiden on katsottava olevan erottamaton osa pääasiassa kyseessä olevaa teknistä prosessia.
- 34 Edellä 28 kohdassa mainitun toisen seikan osalta ennakkoratkaisupyynnöstä käy ilmi, että vaikka pääasiassa kyseessä oleva tekninen prosessi voidaan toteuttaa ilman kyseisten kappaleiden valmistamista, on kuitenkin niin, että mainittu prosessi ei tällöin voi toimia asianmukaisesti ja tehokkaasti.
- 35 Ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen mukaan on näet niin, että välimuistissa olevat kopiot helpottavat huomattavasti internetin selailua eikä internet ilman näitä kopioita selviytyisi sähköisen tietoliikenteen nykyisistä määristä. Ilman tällaisten kopioiden valmistamista internetsivustojen katseluun käytetty prosessi olisi selvästi vähemmän tehokas eikä voisi toimia asianmukaisesti.
- 36 Näytöllä olevien kopioiden osalta on kiistatonta, että internetsivustojen katseluun tietokoneilla tarkoitettu teknologia edellyttää nykyisin tällaisten kopioiden luomista voidakseen toimia asianmukaisesti ja tehokkaasti.
- 37 Näin ollen näytöllä olevien kopioiden ja välimuistissa olevien kopioiden on katsottava olevan välttämätön osa pääasiassa kyseessä olevaa teknistä prosessia.
- 38 Tästä seuraa, että nämä kaksi kopioiden ryhmää täyttävät direktiivin 2001/29 5 artiklan 1 kohdassa säädetyin kolmannen edellytyksen.
- 39 Toinen edellytys, jota on tutkittava kolmanneksi, sisältää kaksi vaihtoehtoa. Kappaleen valmistamisen on näet oltava väliaikaista tai liitännäistä.
- 40 Näistä ensimmäisen seikan osalta on muistutettava, että kappaleen valmistamista voidaan pitää käytetyn teknisen prosessin kannalta väliaikaisena, jos sen olemassaoloaika on rajoitettu siihen, mikä on sen asianmukaisen toiminnan kannalta tarpeen, edellyttäen, että kyseisen teknisen prosessin on oltava sillä tavoin automaattinen, että valmistettu kappale poistetaan automaattisesti ilman ihmisten toimintaa heti, kun se on täyttänyt tehtävänsä, jonka tarkoituksena on mahdollistaa tällaisen prosessin saattaminen loppuun (ks. vastaavasti tuomio Infopaq International, EU:C:2009:465, 64 kohta).
- 41 Automaattista poistamista koskeva edellytys ei kuitenkaan ole esteenä sille, että mainittua poistamista edeltää ihmisten toiminta, jolla on tarkoitus lopettaa teknisen prosessin käyttö. Kuten näet nyt annettavan tuomion 32 kohdassa on todettu, pääasiassa kyseessä olevan teknisen prosessin saa käynnistää tai päättää manuaalisesti.
- 42 Näin ollen toisin kuin NLA väittää, kappaleen valmistaminen ei menetä väliaikaisuuttaan pelkästään sillä perusteella, että sitä, että järjestelmä poistaa luodun kopion, edeltää loppukäyttäjän toiminta, jonka tarkoituksena on lopettaa kyseisen teknisen prosessin käyttö.
- 43 Nyt annettavan tuomion 39 kohdassa viitatussa toisesta seikasta on todettava, että kappaleen valmistamisen voidaan katsoa olevan liitännäistä, jos sillä ei ole itsenäistä olemassaoloa eikä tarkoitusta siihen tekniseen prosessiin nähden, jonka osa se on.
- 44 Pääasiassa on muistutettava ensinnäkin näytöllä olevien kopioiden osalta, että tietokone poistaa ne automaattisesti, kun internetin käyttäjä poistuu asianomaiselta internetsivustolta, ja näin ollen, kun tämä lopettaa kyseisen sivuston katseluun käytetyn teknisen prosessin.
- 45 Toisin kuin NLA väittää, tässä yhteydessä merkitystä ei ole sillä, että näytöllä oleva kopio säilyy niin kauan kuin internetin käyttäjä jättää selaimensa auki ja pysyy kyseisellä internetsivustolla, koska tuolloin sivuston katseluun käytetty tekninen prosessi pysyy aktiivisena.

- 46 Näin ollen on katsottava, että näytöllä olevien kopioiden olemassaoloaika on rajoitettu siihen, mikä on kyseisen internetsivuston katseluun käytetyn teknisen prosessin asianmukaisen toiminnan kannalta tarpeen. Näin ollen näiden kopioiden on katsottava olevan ”väliaikaisia”.
- 47 Välimuistissa olevien kopioiden osalta on todettava tämän jälkeen, että on totta, että toisin kuin näytöllä olevat kopiot, niitä ei poisteta hetkellä, jona internetin käyttäjä lopettaa kyseisen internetsivuston katseluun käytetyn teknisen prosessin, koska ne säilyvät välimuistissa kyseisen internetsivuston mahdollista myöhempää katselua varten.
- 48 Ei ole kuitenkaan tarpeen, että tällaisten kopioiden olisi oltava väliaikaisia, jos katsotaan, että ne ovat liitännäisiä käytettyyn tekniseen prosessiin nähden.
- 49 Tässä yhteydessä on todettava yhtäältä, että se tarkoitus, jota varten nämä kopiot luodaan ja johon niitä käytetään, määräytyy täysin kyseisen teknisen prosessin perusteella, vaikka mainittu prosessi voi toimia, kuten käy ilmi nyt annettavan tuomion 34 kohdasta, vaikkakin vähemmän tehokkaasti, ilman tällaisten kopioiden luomista. Toisaalta asiakirja-aineistosta käy ilmi, että internetin käyttäjät, jotka käyttävät pääasiassa kyseessä olevaa teknistä prosessia, eivät voi luoda välimuistissa olevia kopioita tämän prosessin ulkopuolella.
- 50 Tästä seuraa, että välimuistissa olevilla kopioilla ei ole itsenäistä olemassaoloa tai tarkoitusta pääasiassa kyseessä olevaan tekniseen prosessiin nähden, ja niiden on tästä syystä katsottava olevan liitännäisiä.
- 51 Näin ollen on todettava, että näytöllä olevat kopiot ja välimuistissa olevat kopiot täyttävät direktiivin 2001/29 5 artiklan 1 kohdassa säädetyn toisen edellytyksen.
- 52 Edellä esitetyn perusteella on todettava, että pääasiassa kyseessä olevat kopiot täyttävät mainitussa säännöksessä säädetyn ensimmäisen, toisen ja kolmannen edellytyksen.
- 53 Mahdollisuus vedota mainitussa säännöksessä säädettyyn poikkeukseen, sellaisena kuin sitä on tulkittu nyt annettavan tuomion edellisessä kohdassa, edellyttää kuitenkin vielä, että nämä toimet täyttävät direktiivin 2001/29 5 artiklan 5 kohdan edellytykset (ks. vastaavasti tuomio Football Association Premier League ym., EU:C:2011:631, 181 kohta).

Direktiivin 2001/29 5 artiklan 5 kohdassa säädettyjen edellytysten noudattaminen

- 54 Direktiivin 2001/29 5 artiklan 5 kohdan mukaan kappaleen valmistamista koskeva oikeus ei koske tilapäistä kappaleen valmistamista vain tietyissä erityistapauksissa, jotka eivät ole ristiriidassa teoksen tavanomaisen hyödyntämisen kanssa eivätkä kohtuuttomasti haittaa oikeudenhaltijan oikeutettuja etuja.
- 55 Tässä yhteydessä on muistutettava aluksi, että koska näytöllä olevat kopiot ja välimuistissa olevat kopiot luodaan vain internetsivustojen katselutarkoitusta varten, kyseessä on tällä perusteella erityistapaus.
- 56 Tämän jälkeen on todettava, että mainituilla kopioilla ei kohtuuttomasti haitata tekijänoikeuksien haltijoiden oikeutettuja etuja, vaikka niillä pääsääntöisesti mahdollistetaan internetin käyttäjien pääsy internetsivustoilla esitettyihin teoksiin ilman näiden oikeudenhaltijoiden lupaa.
- 57 Tässä yhteydessä on todettava, että internetsivustojen julkaisijoiden, jotka saattavat teokset internetin käyttäjien saataville, on direktiivin 2001/29 3 artiklan 1 kohdan nojalla saatava kyseisten tekijänoikeuksien haltijoiden lupa, koska mainittu teosten saataville saattaminen on tässä artikkelissa tarkoitettua välittämistä yleisölle.

- 58 Kyseisten tekijänoikeuksien haltijoiden oikeutettuja etuja suojataan siten asianmukaisesti.
- 59 Näissä olosuhteissa ei ole oikeutettua edellyttää internetin käyttäjiltä, että heidän on saatava toinen lupa voidakseen päästä osallisiksi samasta teosten välittämisestä yleisölle, jota varten kyseisten tekijänoikeuksien haltija on jo myöntänyt luvan.
- 60 Lopuksi on todettava, että näytöllä olevien kopioiden ja välimuistissa olevien kopioiden luominen ei ole ristiriidassa teosten tavanomaisen hyödyntämisen kanssa.
- 61 Tässä yhteydessä on todettava, että internetsivustojen katselu mainitun teknisen prosessin avulla on teosten tavanomaista hyödyntämistä, jonka avulla internetin käyttäjät voivat päästä osallisiksi kyseisen internetsivuston julkaisijan yleisölle välittämistä teoksista. Koska kyseisten kopioiden luominen on osa mainittua katselua, sen ei voida katsoa olevan ristiriidassa teosten tällaisen hyödyntämisen kanssa.
- 62 Edellä esitetystä seuraa, että näytöllä olevat kopiot ja välimuistissa olevat kopiot täyttävät direktiivin 2001/29 5 artiklan 5 kohdassa säädetyt edellytykset.
- 63 Edellä esitetyn perusteella ennakkoratkaisukysymykseen on vastattava, että direktiivin 2001/29 5 artiklaa on tulkittava siten, että näytöllä olevat kopiot ja välimuistissa olevat kopiot, jotka loppukäyttäjä luo katsellessaan internetsivustoa, täyttävät edellytykset, joiden mukaan näiden kopioiden on oltava tilapäisiä sekä väliaikaisia tai liitännäisiä ja myös erottamaton ja välttämätön osa teknistä prosessia, sekä saman direktiivin 5 artiklan 5 kohdassa vahvistetut edellytykset, ja tällaisia kopioita voidaan näin ollen luoda ilman tekijänoikeuksien haltijoiden lupaa.

Oikeudenkäyntikulut

- 64 Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely unionin tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta. Oikeudenkäyntikuluja, jotka ovat aiheutuneet muille kuin näille asianosaisille huomautusten esittämisestä unionin tuomioistuimelle, ei voida määrätä korvattaviksi.

Näillä perusteilla unionin tuomioistuin (neljäs jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

Tekijänoikeuden ja lähioikeuksien tiettyjen piirteiden yhdenmukaistamisesta tietoyhteiskunnassa 22.5.2001 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2001/29/EY 5 artiklaa on tulkittava siten, että käyttäjän tietokoneen näytöllä olevat kopiot ja tämän tietokoneen kiintolevyn välimuistissa olevat kopiot, jotka loppukäyttäjä luo katsellessaan internetsivustoa, täyttävät edellytykset, joiden mukaan näiden kopioiden on oltava tilapäisiä sekä väliaikaisia tai liitännäisiä ja myös erottamaton ja välttämätön osa teknistä prosessia, sekä saman direktiivin 5 artiklan 5 kohdassa vahvistetut edellytykset, ja tällaisia kopioita voidaan näin ollen luoda ilman tekijänoikeuksien haltijoiden lupaa.

Allekirjoitukset